

SCI-CONF.COM.UA

**MODERN PROBLEMS OF
SCIENCE, EDUCATION
AND SOCIETY**

**PROCEEDINGS OF VIII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
OCTOBER 9-11, 2023**

**KYIV
2023**

MODERN PROBLEMS OF SCIENCE, EDUCATION AND SOCIETY

Proceedings of VIII International Scientific and Practical Conference

Kyiv, Ukraine

9-11 October 2023

Kyiv, Ukraine

2023

**ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У
ВІННИЦЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ ІМ. М. І. ПИРОГОВА**

Буркот Віта Михайлівна

доцент кафедри мікробіології ВНМУ
ім. М. І. Пирогова,
Ph.D.

Крижановська Алла Володимирівна

доцент кафедри
мікробіології ВНМУ
ім. М. І. Пирогова, к.біол.н.

Кордон Юлія Володимирівна

доцент кафедри мікробіології ВНМУ
ім. М. І. Пирогова, к.мед.н.

Осадчук Неоніла Іванівна

доцент кафедри мікробіології ВНМУ
ім. М. І. Пирогова, к.мед.н.

Вінницький національний медичний університет
ім. М. І. Пирогова
м. Вінниця, Україна

Без сумніву, пандемія COVID-19 призвела до суттєвих змін у всіх сферах життєдіяльності людини та в освіті зокрема. Так, навесні 2020 року як закордонні, так і українські навчальні заклади були змушені терміново впроваджувати дистанційну форму навчання як єдино можливу у зв'язку з введенням жорстких карантинних обмежувальних заходів, що передбачали самоізоляцію громадян.

Під дистанційним навчанням розуміють таку форму організації і реалізації навчально-виховного процесу, за якою його учасники (об'єкт і суб'єкт навчання) здійснюють навчальну взаємодію переважно на відстані, тобто екстериторіально, що не передбачає безпосередню навчальну взаємодію учасників віч-на-віч. Іншими словами, це процес, при якому учасники територіально перебувають за межами можливої безпосередньої навчальної

взаємодії і їх особиста присутність у процесі навчання в певних учбових приміщеннях навчального закладу не є обов'язковою.

Основою ефективного застосування дистанційного навчання є технологічна готовність викладачів, студентів і закладу освіти, а також ґрунтовна методична підготовка кожної дисципліни, вибір оптимальної моделі навчального процесу, проєктування сценарію навчання як послідовності дій та досвіду, що його здобувач отримає впродовж курсу, деталізована підготовка й організація не лише аудиторних занять, а насамперед самостійної роботи студентів. При цьому слід зауважити, що акцент у навчанні зміщується на самостійну роботу студента, а викладач виступає в ролі організатора навчального процесу, консультанта та тьютора.

Перед викладачами постало завдання – за дуже короткий проміжок часу необхідно було створити і поповнити відповідні навчальні курси з усіх дисциплін, які викладаються в нашому університеті для забезпечення безперервності освітнього процесу. Паралельно необхідно було читати лекції, проводити семінари, лабораторні та практичні заняття, здійснювати поточний та кінцевий контроль тощо. Це був дуже складний, проте надзвичайно цікавий період, насичений новітніми методами викладання та оцінювання.

На головній сторінці дисципліни розміщено рубрики за окремими темами лекцій та практичних занять згідно календарно-тематичного плану. Матеріали лекцій представлені у вигляді презентацій для можливості додаткового ознайомлення студентів з ними.

Для проведення практичних, лабораторних, семінарських занять, а також контролю виконання самостійної роботи студентів, у ВНМУ використовується формат синхронного заняття (з одночасною присутністю всіх учасників заняття онлайн, наприклад, вебінар, відеоконференція тощо). Такі сервіси як Google Meet, дають змогу в реальному часі проводити обговорення, дискусії та опитування студентів. Демонстрація екрана викладача допомагає, проводити інтерактивне обговорення наданих результатів дослідження, наприклад, електрокардіограми або рентгенограми. Ці сервіси також дозволяють

проводити так звані стрім-лекції, на яких, окрім демонстрації презентацій, можна надавати коментарі до викладеного матеріалу.

Слід зауважити, що ефективність дистанційної форми навчання залежить не лише від способів викладення навчального матеріалу, а й у значній мірі від контролю засвоєння знань. Тому, перевірка їх якості не лише спонукає до щоденної роботи студентів, але й дозволяє викладачу вчасно виявляти недостатнє засвоєння матеріалу окремими студентами, проводити за необхідності додаткові консультації тощо. Для об'єктивної оцінки набутих знань, умінь та навичок, а також з метою уникнення можливого суб'єктивізму з боку викладачів, у ВНМУ паралельно використовується декілька методів їх контролю, а саме: тестування, виконання письмових завдань, розв'язання ситуаційних задач, усна відповідь під час відеоконференцій.

Які ж переваги має дистанційна форма навчання в порівнянні з очною формою? Перш за все, це – більша гнучкість. Адже студенти мають унікальну можливість навчатись у будь-який час і у будь-якому місці, отримуючи при цьому віртуальну мобільність. Також до переваг слід віднести можливість навчатися в своєму власному темпі, тобто за необхідності студент може повторити матеріал, кілька разів передивившись відеозапис лекції або відеоінструкцію до практичного заняття; мобільність, що полягає в зручному зв'язку з викладачами за допомогою електронної пошти, мобільного зв'язку, месенджерів (Viber, Telegram, WhatsApp) і навіть соціальних мереж; економічна ефективність, яка полягає у відсутності необхідності витратити кошти та час поїздки до навчального закладу, значна економія коштів, пов'язаних з витратами на оренду житла, харчування тощо. У свою чергу, викладачі також мають унікальну можливість, працюючи у дистанційному режимі, освоїти нові методики викладання та розробити свої власні нововведення в освітній процес.

Щодо недоліків дистанційної освіти, то на нашу думку, це насамперед нестача практичних навичок та вмінь серед студентів. Адже складно собі уявити навчання майбутніх лікарів без засвоєння практичних навичок біля ліжка хворого, збору анамнезу, курації пацієнтів, написання історій хвороб. До

інших складнощів і недосконалостей такої системи можна віднести нестачу «живого» спілкування з викладачем та іншими студентами, необхідність у потужній особистій мотивації студента, вміння навчатися самостійно та мати здатність до хорошої самоорганізації. Можливі також складнощі з інтернет-забезпеченням та технічним оснащенням. Крім того, не слід забувати і про психологічну та «комп'ютерну» невідповідність викладачів, яким необхідно повсякчасно координувати навчальний процес, постійно удосконалювати свої курси, підвищувати творчу активність, свою кваліфікацію і навички, відповідно до нововведень та інновацій в освітньому процесі.